Інститут законодавчих передбачень і правової експертизи
Інститут держави і права ім. В. М. Корецького
Юридичний факультет Київського національного університету імені Тараса Шевченка
Національна академія прокуратури України
Асоціація українських правників

СОЦІОЛОГІЯ ПРАВА

науково-практичний журнал

№ 1-2 (12-13)
2015

ЗМІСТ

Костицький. В.В. Теолого-соціологічне розуміння права: Конституція України як Суспільний договір 3
Бережанський Г.І. Легальність та легітимність як визначальні категорії державної влади 9
Береза Н.В. Аксіологічна характеристика прав людини 14
Будник Ю.А. Правове регулювання системи вищої освіти за новим законодавством 17
Вовк Ю. Легітимність та легальність уряду Української держави 1918 року 21
Гаврилова І.О. Суб'єкти адміністративної відповідальності: формування поняття та класифікація їх видів 26
Дубогрій Н.В. Теоретичні аспекти визначення поняття та змісту (елементного складу) правового статусу суб'єктів інформаційних правовідносин 31
Іванець М.Г. Питання відображення у Конституції України правової природи захисту суспільної моралі 37
Кайдаш Л.Ю. Про реалізацію положень Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та рішень Європейського суду з прав людини в Україні 41
Кампо В.М. Конституційна доктрина України як політичний інструмент забезпечення реалізації Основного Закону держави 47
Кернякевич-Танасійчук Ю.В. Соціально-правовий захист працівників кримінально-виконавчої системи України 49
Кобан О. Г. Правове обмеження як феномен: загальнометодологічні підходи 53
Корнієнко-Зєнкова Н. Конституційне право знати свої обов'язки та права в контексті юридичної відповідальності 58
Костицький Віталій Соціологічний зміст правового регулювання функцій Національного Банку України 63
Лаговська Н.В. Правове регулювання єдиного соціального внеску як складової формування соціальних позабюджетних фондів 75
Мацелюх І. А. Історико-правові проблеми взаємин церкви і держави 81
Новицька Н.Б. Соціальна реклама як складова профілактичної діяльності у сфері охорони здоров'я 84
Мілевський О.О., Мілевський О.П. Форми протидії розслідуванню злочинів, вчинених в чорнобильській зоні відчуження 89
Remins'ka Y.Y. The rule of law idea in american jurisprudence 93
Обривкіна О.М. Проблеми та преспективи розвитку страхових соціальних фондів в Україні 99

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЄДИНОГО СОЦІАЛЬНОГО ВНЕСКУ ЯК СКЛАДОВОЇ ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПОЗАБЮДЖЕТНИХ ФОНДІВ

Лаговська Н.В.

(здобувач Національного університету ДПС України)

Анотація. *У статті досліджено законодавчу базу, що регулює єдиний соціальний внесок. Визначено місце* єдиного соціального внеску *в формуванні соціальних позабюджетних фондів. Проаналізовано історію формування соціальних позабюджетних фондів.*

Ключові слова: *єдиний соціальний внесок, соціальні позабюджетні фонди, розмір єдиного соціального внеску.*

Аннотация. *В статье исследовано законодательную базу регулирующую единый социальный взнос. Проанализировано историю формирования социальных внебюджетных фондов.*

Ключевые слова: *единый социальный взнос, социальные внебюджетные фонды, размер единого социального взноса.*

Summary. *Investigational legislative base which regulates the unique social payment.History of forming of social off-budget funds is analysed. Certainly place of the unique social payment in forming of social off-budget funds.*

Key words: *only social payment, social off-budget funds, size of the unique social payment.*

Справляння податків одна із основних умов існування та розвитку держави. Податки виникли з поділом суспільства на класи і сформувались як необхідна умова, що забезпечує функціонування державного апарату та регулюється Бюджетним кодексом України[8].

З метою подолання негативних наслідків впливу податків та зборів на економічний розвиток держави та рівень соціального забезпечення громадян виникла необхідність проаналізувати структуру і динаміку надходжень до державного бюджету України. Враховуючи тяжкий економічний стан країни, що поглиблюється воєнними подіями на Сході країни, загострюється питання необхідності реформування податкової системи України.

Податки основне джерело надходжень до державного бюджету. Суть оподаткування полягає в вилученні державою певної частини валового суспільного продукту для формування державного бюджету. Податки і наповнення державного бюджету можна розглядати лише в тісному зв'язку який носить двосторонній характер. Надходження, що забезпечують податки і збори забезпечують функціонування всієї державної структури і дають можливість забезпечити видаткову частину бюджету. Однією із найбільших проблем, яку негайно треба вирішити, є наповнення державної скарбниці, не допущення зменшення надходжень, пошук шляхів реформування податкової системи в цілому. Вирішення таких проблем має велике наукове та практичне значення для розбудови правової держави з стабільною ринковою економікою. В умовах ринкових відносин податкова система є одним з найважливіших економічних важелів, що дають можливість належним чином забезпечити добробут та соціальний захист населення. Аналіз формування та розподілу коштів Державного бюджету України за останні кілька років виявив не втішні факти: зростає зовнішній економічний борг держави не зважаючи на значне скорочення фінансування усіх секторів економіки, скорочення витрат на медицину освіту, науку, культуру, зменшення та відміну частини пільг соціально не захищеним верствам населення [1; 2; 3]. Відмітимо також збільшення податкового тягаря, що автоматично тягне за собою проблему виведення частини доходів в тінь. Достатня ж кількість бюджетних коштів (бюджетний профіцит) дозволила би збільшити відрахування в соціальні позабюджетні фонди.

Тому не втрачає актуальності дискусія щодо шляхів і методів реформування податкової системи. Окреме місце в цих дискусіях відводиться визначенню ролі та місця єдиного соціального внеску в податковій системі України, виявленню основних проблем і напрямків удосконалення нормативно-правового забезпечення справляння єдиного соціального внеску, про що свідчить значна кількість публікацій вітчизняних та зарубіжних науковців, зокрема: : Белінської О., Бастричева В., Борзунова О.А., Бровенко М., Василенко Л., Внукова В., Глухова В.В., Григораш Т., Дольде І.В., Дробозиної Л.А., Еспіна-Андерсена К., Зайчука Б., Кольберга Дж. Е., Конопліна Ю., Кузьминчук К., Кузьмич Н., Максимчук Є., Масленникової Т., Мельник С., Мілякова Н.В. Мних М., Полозенко Д., Роїка В.Д.,

Сидорчука А., Скуратівського В., Скотаренко А., Черник Д.Г., Шавариної Н., Шаманської Н., Шахова В., Шелемеха Н., Шульгіна С.М., Юткіна Т.Ф. та ін.

Однак, ряд питань залишається не повністю дослідженими тому необхідно окремо приділити увагу вивченню історії формування соціальних позабюджетних фондів та їх правового регулювання в Україні; визначенню місця єдиного соціального внеску в формуванні соціальних позабюджетних фондів.

Метою статті є аналіз нормативно-правового забезпечення формування соціальних позабюджетних фондів та визначенню місця та ролі єдиного соціального внеску.

З історичної точки зору саме податки були необхідною умовою створення і функціонування держави і залишаються одним з дієвих методів акумуляції грошових кошті, що забезпечують можливість трансформації держави і суспільства в цілому. Податки є найприбутковішим джерелом наповнення державної скарбниці: вони вилучаються у платників податків безоплатно і не потребують додаткових державних витрат.

Соціально-економічна роль податків, залежить від державного устрою та політичної влади. Податки, з одного боку, з соціальної точки зору є засобом експлуатації суспільства і за своєю суттю виступають одним з елементів грабежу (безоплатного вилучення частини доходів), з іншого боку, це можливість надати належний захист та забезпечити соціально не захищені верстви населення, тих хто потребує особливої уваги та підтримки. Особливо підвищується його роль в умовах зростання податкового навантаження (збільшення кількості податків, розширення кола платників податків, розширення податкової бази, підвищення податкових ставок на фоні зменшення купівельної спроможності населення та збільшення кількості громадян, що вимушені жити за межею бідності).

З точки зору конституційного та бюджетного права, податки - є необхідною складовою, що забезпечує виконання функцій, які покладаються на державу: утримання державного апарату, органів безпеки, оборони, правопорядку, вирішення соціальних проблем населення, розвитку і застосуванню на практиці нових технологій, забезпечення міжнародної співпраці.

Структура доходів бюджету знаходиться в постійному русі, що пояснюється перетвореннями і змінами в податковій системі України і неподаткових надходженнях до бюджету. Починаючи з 1992 р., з здобуттям незалежності, відбулись кардинальні зміни у формуванні бюджету України, тепер він формується головним чином за рахунок податкових надходжень.

В Україні з 1 січня 2011 р. набрав чинності Податковий кодекс України, котрий регулює відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів. Відповідно до чинного Податкового кодексу, податки та збори поділяються на загальнодержавні і місцеві. Загальнодержавні податки та збори є обов'язковими до сплати на всій території України. Місцеві податки та збори встановлюються рішеннями сільських, селищних і міських рад відповідно до їх повноважень у межах граничних розмірів ставок, визначених Податковим кодексом України. Місцеві податки та збори є обов'язковими до сплати на території відповідних територіальних громад [5].

Аналіз формування коштів Державного бюджету України за останні кілька років дає можливість стверджувати те, що склад і структура доходів бюджету постійно змінюються. На це впливають два фактори: постійні трансформації і зміни, що відбуваються в податковій системі України та спроби держави подолати брак коштів за рахунок неподаткових надходжень. Зауважимо, що частка податкових доходів є переважаючою, але не достатньою, для нормального функціонування держави [1; 2; 3]. Покриття бюджетного дефіциту в тяжких політичних та економічних умовах, що склалися в Україні відбувається за допомогою двох джерел: емісії грошей Національним банком України, що, неминуче, викликає збільшення темпів розвитку інфляції в країні, та зовнішніх державних позик, що збільшує зовнішній борг України. Для стабілізації ситуації необхідно більше залучати внутрішні резерви, стимулювати громадян інвестувати кошти в розвиток української економіки, зовнішні запозичення вкладати в розвиток новітніх та енергозберігаючих технологій, на відміну від політики «проїдання», що стала в Україні нормальною практикою. Не менш складно відбувається наповнення місцевих бюджетів. З 2015 року відповідно до

ухваленого Верховною Радою України Закону «Про внесення змін в Бюджетний кодекс та деяких законодавчих актів України щодо податкової реформи», уряд робить перші кроки на шляху до децентралізації влади. Місцеві бюджети отримали більше ресурсів, але на них покладена більша відповідальність за сплату податків своєчасно та в повному обсязі. Зокрема, уряд передає місцевим бюджетам 10% податку на прибуток підприємств, 100% державного мита, 100% плати за надання адміністративних послуг, 80% екологічного податку, акцизний податок, 25% плати за надра, податок на майно, єдиний податок, податок на прибуток комунальних підприємств, місцеві збори, інші податки [7].

Державний бюджет є найбільш відомою формою організації фінансових ресурсів держави . Бюджет - це план формування та використання фінансових ресурсів для забезпечення завдань і функцій, які здійснюються відповідно органами державної влади, органами влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування протягом бюджетного періоду [8, ст.2]. Але світовий досвід та вплив ряду факторів обумовлює доцільність використання іншої форми акумулювання фінансових ресурсів позабюджетних фондів, які дають можливість забезпечити соціальні та економічні потреби окремих груп населення або суспільства в цілому.

Ще Карл Маркс у своїх працях обґрунтував необхідність створення соціальних фондів, призначених для задоволення природних потреб людини. Створення і розвиток таких фондів є об'єктивною необхідністю прогресивного розвитку суспільства. Перші соціальні послуги з'являються ще в XIX столітті, але широко поширюються лише після II світової війни. Це було викликано важкими наслідками війни, яка спричинила світову економічну кризу та різко зменшила рівень життя населення. Сучасне законодавство, а саме Закон України «Про соціальні послуги» визначає «соціальні послуги», як комплекс заходів з надання допомоги особам, окремим соціальним групам, які перебувають у складних життєвих обставинах і не можуть самостійно їх подолати, з метою розв'язання їхніх життєвих проблем [9, ст.1].

Розвиток капіталістичного виробництва викликав збільшення пролетарського класу, який потребував соціального захисту, і цей захист вирішили забезпечити шляхом соціального страхування.

В УРСР, яка входила до складу Союзу РСР до 1991 року система позабюджетних фондів не була розвинута в достатній мірі. Адміністративно-командне управління передбачало концентрацію всіх фінансових ресурсів у державному бюджеті, де виділялася частка коштів на соціальне страхування. Окремий статус мали Дитячий фонд та Фонд миру.

Лише з проголошенням незалежності України почали формуватися нові елементи фінансової системи, властиві для держав з ринковою економікою, у тому числі цільові фонди. З 1991 по 1992 рр. були сформовані: Пенсійний фонд, Фонд соціального страхування, Державний фонд сприяння зайнятості населення, Фонд для здійснення заходів щодо ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи та соціального захисту населення.

Відповідно до Закону України «Про Державний бюджет України на 1994 рік» до складу державного бюджету було включено бюджет Пенсійного фонду, 30% надходжень коштів від приватизації майна державних підприємств спрямовувались на фінансування витрат Пенсійного фонду на виплату пенсій[10, ст.8].

У 1996 р. було створено Державний фонд сприяння зайнятості, який через рік набув повної самостійності.

31 січня 1999 р. кошти усіх державних та місцевих позабюджетних фондів зараховувались до відповідних бюджетів і витрачались на передбачені законодавством заходи. Виключенням були Пенсійний та Фонд соціального страхування.

До 1 квітня 2000 р. будь-які цільові та позабюджетні фонди, створені Верховною Радою Автономної Республіки Крим та місцевими радами, повинні були зарахуватись до відповідних бюджетів.

2001 рік став переламним в розвитку соціальних позабюджетних фондів. З цього часу вони функціонують самостійно. Державний фонд сприяння зайнятості населення змінює назву на Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття, а Фонд соціального страхування перейменовують на Фонд соціального

страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням. Створюється Фонд соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України.

Стаття 65 Закону України «Про Державний бюджет України на 2003 рік» вперше встановлює частку видатків на організацію роботи соціальних позабюджетних фондів у таких розмірах: Пенсійний фонд України - 1,83 %; Фонд соціального страхування України з тимчасової втрати працездатності - 4,2; Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття - 14,9; Фонд соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України - 4,9 % від передбачених доходів без урахування залишку за попередній рік [11, ст.65].

У законах про Державний бюджет України на кожний рік уточнюються розміри обов'язкових внесків юридичних і фізичних осіб до бюджетів фондів, змінюються співвідношення між соціальними фондами.

З кожним роком в Україні, як і в інших країнах світу, зростає роль соціальних фондів. Це викликано значним збільшенням кількості пенсіонерів по відношенню до кількості працюючих, зростанням безробіття.

Соціальні фонди створюються як фонди загальнообов'язкового державного соціального страхування та наповнюються за рахунок страхових внесків юридичних і фізичних осіб та субсидій держави, розраховуються у відсотках до валового заробітку. Громадяни США сплачують консолідований внесок з фізичних осіб за всіма видами страхування, а громадяни Німеччини та Франції - декілька, що надає право на відповідний соціальний захист при настанні не бажаних наслідків. При сплаті внесків підприємствами враховують кількість кваліфікованих працівників на фірмі та їхню заробітну плату.

У США діє велика кількість соціальних фондів, що знаходяться у різному адміністративному підпорядкуванні. Найбільшими з них є: фонд страхування зі старості, інвалідності і на випадок втрати годувальника; фонд страхування державних службовців; фонд допомоги малозабезпеченим. Фонди соціального страхування Німеччини включають велику кількість автономних фондів, які охоплюють окремі види страхування: фонд пенсійного страхування робітників і службовців; фонд страхування на випадок хвороби; фонд страхування від безробіття тощо. У Великій Британії функціонують два соціальних фонди: фонд національного страхування і пенсійні фонди державних підприємств. У Японії чотири основних фонди: фонд страхування здоров'я, фонд національних пенсій, фонд страхування від виробничого травматизму, фонд страхування від безробіття. У Франції найбільшими соціальними фондами є: фонд страхування на випадок хвороби, інвалідності, материнства, пенсійний фонд, національний фонд допомоги безробітним.

У фінансових системах більшості країн світу спеціальні фонди займають вагоме місце. Обсяг накопичених у них коштів є досить значним. У Франції розмір коштів в спеціальних фондах за розміром майже дорівнює державному бюджету країни, в Японії становить більше половини державних видатків, у Великобританії - понад третину.

Позабюджетні фонди являють собою досить динамічний елемент фінансової системи. Це обумовлено тим, що вони, на відміну, від державного бюджету, знаходяться в розпорядженні спеціального державного органу. Тому, у порівнянні з бюджетом, *перерозподіл всередині позабюджетних фондів* і їх використання здійснюється більш оперативно. Ці фонди створюються для реалізації конкретних цілей, не передбачених державним бюджетом, та забезпечують конституційні права.

Стаття 46 Конституції України закріплює право громадян на соціальний захист, що передбачає право на забезпечення їх у разі повної, часткової або тимчасової втрати працездатності, втрати годувальника, безробіття з незалежних від них обставин, а також у старості та в інших випадках, передбачених законом [4]. Враховуючи значення належного функціонування недержавних фондів та їх ролі в соціальному захисті населення України юристи-науковці прикладають значні зусилля для розробки правової бази , що забезпечить механізмів ефективної роботи цих фондів. З метою реформування соціального страхування в Україні в 2002 році був розроблений законопроект «Про єдиний соціальний внесок», а в 2003 р. - законопроект «Про єдиний соціальний внесок і адміністрування збору і обліку

єдиного соціального внеску». Ці законопроекти містили значну кількість протиріч, та неточностей, потребували доопрацювання, що відтермінувало впровадження єдиного соціального внеску на кілька років. В 2006 році у Верховній Раді зареєстрували проект Закону України «Про систему збору та обліку єдиного соціального внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування», який після доопрацювання був підписаний Президентом України 8 липня 2010 року. 1 січня 2011 року вступив в силу Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування», що об'єднав обов'язкові соціальні внески: на пенсійне страхування, на страхування від безробіття, на страхування тимчасової втрати працездатності і на страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання одним платежем - єдиним соціальним внеском [12].

Єдиний соціальний внесок утримується із зарплати найманих працівників і нараховується на фонд оплати праці та сплачується роботодавцями.

В Постановах правління ПФУ «Порядок взяття на облік та зняття з обліку в органах Пенсійного фонду України платників єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» та «Положення про Державний реєстр загальнообов'язкового державного страхування» передбачено, що реєстрацію та облік платників єдиного внеску здійснює Пенсійний фонд України [13; 14]. З утворенням 18 березня 2013 року Міністерства доходів і зборів функцію адміністрування ЄСВ покладено на цей орган[15]. Після утворення Державної фіскальної служби і затвердження відповідного Положення від 21 травня 2014 р. № 236, остання перебрала на себе повноваження з адміністрування ЄСВ [16].

Обчислення єдиного внеску здійснюється на підставі ст.9 Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» в національній валюті у тому числі з виплат (доходу), що здійснюються в натуральній формі, на підставі бухгалтерських та інших документів, шляхом внесення відповідних сум на рахунки територіальних органів Пенсійного фонду, шляхом перерахування платником безготівкових коштів з його банківського рахунку[12, ст.9].

Розмір внеску визначається у процентах від заробітної плати (доходу) від діяльності і становить - в залежності від класу професійного ризику виробництва - від 36,76% до 49,7%. Для бюджетних установ єдиний соціальний внесок установлений у розмірі 36,3%. На користь солідарної системи пенсійного страхування розподіляється приблизно 90,9% зібраних сум [12, ст.8]. З моменту впровадження соціального внеску, не втрачають актуальності дискусії з приводу його ефективності, критиці піддаються розміри надходжень, зібраних в результаті справляння єдиного соціального внеску. Впроваджуючи цей внесок уряд сподівався, що він дозволить вивести зарплати з тіні та спростити систему звітності, поліпшить соціальний захист населення. Тому виникла необхідність швидко реагувати та вносити зміни до чинного законодавства, що регулюють єдиний соціальний внесок.

Тому 28 грудня 2014 р. Верховна Рада прийняла, Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування загальнообов'язкового державного соціального страхування та легалізації фонду оплати праці», спрямований на легалізацію фонду оплати праці. Відповідно до його положень, з 1 січня 2015 року ставки єдиного внеску застосовуються з коефіцієнтом 0,4 за умови, що роботодавець виконує певні умови [17] Разом з тим, з 1 січня 2016 року при нарахуванні заробітної плати (доходів) фізичним особам та/або при нарахуванні винагороди за цивільно-правовими договорами ставки єдиного внеску застосовуються з коефіцієнтом 0,6 [17, ст.8, 10]. Ставка ЄСВ зменшується з 41% до 16,4%, проте виконати потрібні умови непросто. Від березня 2015 р. умови для зниження ЄСВ дещо спрощені[18].

Також цей закон передбачає наступні зміни[17]: з 2015 року охопити коло осі, які не були враховані в законі України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» і тепер особи, які провадять незалежну професійну наукову, літературну, артистичну, художню, освітню, медичну, нотаріальну релігійну (місіонерську) діяльність, юридичну практику, в тому числі адвокатську, або особи, які провадять, іншу подібну діяльність та отримують дохід від цієї діяльності сплачують єдиний

соціальний внесок. За несплату або несвоєчасну сплату єдиного внеску штраф збільшився з 10% до 20 % з своєчасно не сплачених сум;

Відтепер фіскальний орган за неподання, несвоєчасне подання, подання не за встановленою формою звітності з єдиного внеску накладає штраф в розмірі 10 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян за кожне таке правопорушення, при повторних правопорушеннях протягом року накладення штрафу зростає до 60 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян [17].

Введення єдиного соціального внеску спростило подання звітності до державних цільових фондів - всі ці відрахування зводяться в один єдиний соціальний внесок, що дозволило покращити документообіг.

Для визначення страхового стажу використовується категорія мінімального страхового внеску, яка передбачає використання не лише періоду сплати внесків, а й їхнього розміру. Проте зауважимо, що механізм визначення мінімального страхового внеску залишається складним та заплутаним нема чіткої регламентації способів контролю та перевірки інформації про стаж конкретного працівника.

Підсумовуючи вище наведене зауважимо, що функціонування та наповнення позабюджетних фондів, які забезпечують соціальний захист населення є, вкрай, актуальним, а введення ЄСВ в Україні є першим значним кроком у системі реформування державного соціального страхування. Враховуючи виявлені недоліки та з метою поліпшення роботи позабюджетних фондів, яка прямо пов'язана з розміром надходжень від єдиного соціального внеску пропонуємо наступне:

- Підвищити правову культуру населення шляхом проведення наукових семінарів, друку інформаційних листівок з метою ознайомлення з змінами в законодавстві, роз'ясненню переваг сплати податків, і зокрема єдиного соціального внеску і вплив цього процесу на соціальний захист конкретного працівника і українців, в цілому;
- удосконалити механізм розподілу єдиного соціального внеску;
- ефективно управляти системою соціального страхування у відповідності з діючою нормативною базою і наявними фінансовими ресурсами;
- внести зміни до закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» щодо спрощення механізму визначення мінімального страхового внеску;
- створити дієвий алгоритм контролю та перевірки інформації про стаж конкретного працівника.

Список використаних джерел

1. Про Державний бюджет України на 2013 рік: Закон України // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 5. – Ст. 37.
2. Про Державний бюджет України на 2014 рік: Закон України // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 9. – Ст. 93.
3. Про Державний бюджет України на 2015 рік: Закон України // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 5. – Ст. 37.
4. Конституція України. Затверджена Верховною Радою України 28.06.96.№254к/96-ВР//Відомості Верховної Ради України, - 1996. - № 30.
5. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI (зі змінами та доповненнями) / [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. - Режим доступу : http://www.rada.gov.ua
6. Про систему оподаткування: Закон України від 2 березня 2000р.// Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 39. – Ст. 510.
7. Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо податкової реформи: Закон України від 2 березня 2000р.// Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 7-8, № 9, – Ст. 55.
8. Бюджетний кодекс України //Відомості Верховної Ради України. - 2010. - № 50-51, - ст.572.
9. Про соціальні послуги: Закон України від 2 березня 2000р.// Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 45. – Ст. 358.
10. Про Державний бюджет України на 1994 рік: Закон України // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 20. – Ст. 120.
11. Про Державний бюджет України на 2003 рік: Закон України // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 10 – 11. – Ст. 86.

12. Закон України «Про облік та збір єдиного соціального внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування в Україні» [Електронний ресурс]: Закон України від 08 липня 2010 року № 2464-VI.- Режим доступу: http://portal.rada.gov.ua.
13. Порядок взяття на облік та зняття з обліку в органах Пенсійного фонду України платників єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Постанова правління ПФУ № 27.09.2010р. - №21 - 6. зареєстровано в Міністерстві юстиції України 27.X.2010 р.№ 995/18290.
14. Положення про Державний реєстр загальнообов'язкового державного страхування : Постанова Правління ПФУ затверджена від 08.10.2010 р. № 22 - 1.
15. Про Міністерство доходів і зборів України: Указ Президент України// Положення від 18.03.2013 № 141/2013
16. Постанова Кабінету міністрів України «Про Державну фіскальну службу України» [Електронний ресурс]: Постанова від 21 травня 2014р. №236,-Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/236-2014-%D0%BF
17. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування загальнообов'язкового державного соціального страхування та легалізації фонду оплати праці» [Електронний ресурс]: Закон України від 28 грудня 2014 р.№ 77-VIII Режим доступу: http://portal.rada.gov.ua.
18. Про внесення змін до розділу VIII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» щодо зменшення навантаження на фонд оплати праці: Закон України // Відомості Верховної Ради ,- 2015,- № 17, ст.123

ІСТОРИКО-ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ ВЗАЄМИН ЦЕРКВИ І ДЕРЖАВИ

Мацелюх І. А.

(кандидат юридичних наук, асистент кафедри історії права та держави юридичного факультету КНУ імені Тараса Шевченка)

Анотація. *У статті йдеться про взаємовідносини церкви і держави в історичному ракурсі. Об'єктом дослідження стали процеси перепідпорядкування Київської митрополії Московському патріархату. Висвітлено участь гетьмана Української гетьманської держави та московського царя у даній акції. Зосереджено увагу на проблематиці об'єднання православних церков України в єдину помісну незалежну церкву.*

Ключові слова: *українська церква, держава, Київська митрополія, православ'я, об'єднання.*

Аннотация. *В статье говорится о взаимоотношениях церкви и государства в историческом ракурсе. Объектом исследования стали процессы переподчинения Киевской митрополии Московскому патриархату. Освещено участие гетмана Украинского гетманского государства и московского царя в данной акции. Сосредоточено внимание на проблематике объединения православных церквей Украины в единую поместную независимую церковь.*

Ключевые слова: *украинская церковь, государство, Киевская митрополия, православие, объединения.*

Summaru. *The article is about the relationship between church and state in historical perspective. The object of the study were the processes of subordination of the Kyiv Metropolis Moscow Patriarchate and the Ukrainian Hetman covered part Hetman State and the Tsar in this promotion. The emphasis on the issue of unification of the Orthodox churches in Ukraine a single national independent church.*

Key words*: ukrainian church, state, Kiev mytropolyya, Orthodoxy, association.*

Проблеми взаємин церкви і держави нині набули нового звучання. Складні суспільно-політичні процеси у державі та вплив російської пропаганди на представників українського духовенства як ніколи гостро актуалізували питання створення єдиної незалежної Української церкви та отримання нею канонічного статусу і вселенського визнання.

Метою нашої розвідки є необхідність поглянути на історичний досвід існування двох інституцій – держави та церкви. Остання, будучи вмонтованою в систему державних відносин, відігравала роль ідеологічного стрижня, що централізував державу. Віра і релігія неодноразово допомагали українському народу вистояти у боротьбі з ворогом, а православна церква завжди залишалася культурним оплотом, що зберіг і крізь віки проніс українську мову, культуру та звичаї. Окрім іншого, вважаємо за необхідне зосередити увагу на проблематиці перепідпорядкування Київської митрополії для пошуку розв'язання нинішньої української полі православної кризи.

На сьогоднішній день Україна є державою, в якій співіснують декілька гілок православ'я, що, безумовно, розділяє українське суспільство. Державна влада у цій ситуації неодноразово наголошувала на необхідності консолідації та об'єднання українських церков.